

ščanskega mladeniča: naroden kakor oče, pobožen kakor rajna mati. Sleherni dan, po zimi in po leti, je pri sv. maši! Pri fantovski družbi je najmarljivejši ud in izvrsten pevec. Zaupno zremo na njega. Mirno in sladko je pač lahko zaspala blaga mamica, saj je svoje materinske dolžnosti tako večno in zvesto dopolnila. In taka vrla žena, ki je bila tudi odločna Slovenka pač zasluži, da se je spominja «Slovenski Gospodar», kateriga je kaj rada prebirala. Bog ji daj večni mir in pokoj, blagemu možu in dobrim otrokom Vognrinovim pa izrekamo svoje odkritosrčno sožalje.

Od Sv. Marjete nižje Ptuja. (Zaspanost.) Zima, ah ta žalostni jednolični čas se zopet približuje; treba je še samo, da se jug in krivec nekoliko spoprime ter polasata in imamo ga dovolj — snega. Kar se mene tiče, se ga po pravici bojim; imam namreč še raztrgane čevlje. Sicer pa mislim, da se zime več ali manj skoraj nikdo ne veseli, ker je pač le mrz!

Rekel sem, «skoraj nikdo» — toraj se se vendar nahajajo ljudje, katerim je ta ne-ljubi gost deveta briga. Pa ne mislite, da so to Bog ve kaki sibirski orjaki, kaj se, to so le Šmarječani, čisto navadni «lūkariji» so to; vzrok pa, da se zime ne bojijo je ta, ker so je vajeni, ker imajo večno zimo — v narodnem oziru sem hotel reči! Res Šmarječani, jaz nočem tajiti, da ste mojstri v «lūkoreji», povedati pa vam tudi moram, da ste, kar se narodnosti tiče, pravi mrzleki, pravcati zaspanci!

Pred par leti ste si ustanovili bralno in deloma tudi pevsko društvo, ki je spočetka res tudi vzorno vspevalo. Prosim vas, ali ni bilo takrat veselo, ko so se prirejale prvo pogosto narodne veselice, pri katerih ste poslušali navdušene govore, kjer so vam zveneli prijetni glasovi domačih pevcev in pevk? Kdo si upa ugovarjati, da je bila takrat pri Marjeti pomlad, da je bilo veselo?

Kako pa je sedaj! Bralno društvo smrči, veselice in petje spiyo, Marječani pa kimajo.

Koliko bi se pri nas lahko doseglo! Imamo narodne trgovce, narodne gostilne, sploh ni ga, ki bi nam nasprotoval; še več — človeku res srce krvavi, če vidi, da je kmetstvo ljudstvo zelo dovzetno, voljno, ki bi rado kaj izvedelo, ki bi se rado česar naučilo, pa ni človeka, da bi se ga usmili. In poprijema se jih nevolja, zaspanost. Seveda posledice so neizogibne. Še pred kratkim se je izrazil jeden najodličnejših udov, da izstopi, če se voditelj ne bodo bolj brigali za društvene stvari. In ptujski listič — kako se ta lepo širi po naši lepi župniji! Poznam kmete, ki so sicer zelo vzgledni, a «Štajerjev» duh jih je že popolnoma omamil.

Toraj Marječani, navdušenja vam je treba; povzdignite svoje bralno in pevsko društvo vsaj na začetno stališče in ne dremajte več!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Imenovanje. Preč. gosp. prelat Karol Hribovšek je imenovan udom deželnega solskega sveta štajerskega.

V mariborsko bogoslovje je sprejet abiturijent g. Fr. Letonja.

Iz Slovenjega grada nam pišejo: V četrtek 14. novembra sta bila v Slovenjgradu poročena Alois Fiedler, inženir državnih železnic, in Vilhelmina Viertel, hčer tukajšnjega tovarnarja Vincenca Viertel.

Iz šole. Na šoli Karčovina-Leitersberg sta nastavljeni kot učiteljici gospa Viktorija Lichtenwallner in gea. Mila Schreiner, kot učitelj gosp. R. pl. Kankovsky. V Laporje je prišel kot učitelj g. Anton Hribernik.

Za slovensko vseučilišče so poslale prošnje poslancu Robiču na Dunaj: Kat.-slov.-pol. in gospodarsko društvo, kmečko bralno društvo, kmetijska zadruga in Hranilnica in posojilnica v Jarenini. — Nadalje je za-

htevalo slovensko vseučilišče tudi politično društvo v Šmartinu pri Slov. Gradcu in Konjicah. — Oglasila so se torej na Spod. Štajerskem za vseučilišče najprej naša politična društva na kmetih. Politična društva v naših središčih v Celju, v Ptuju, v Mariboru, kjer je mnogo razumnikov udov, pa molčijo. To je že več kot škandal! Kadar so volitve, takrat so ta društva prva na nogah, da postavijo kandidate, kadar se je treba potegniti za narodne ideale, takrat jih ni. Priznati moramo sicer dobro voljo mariborskega političnega društva, ki je sicer naredilo naskok, a se je vsled nebriznosti v širjih krogih ponesrečil. Lahko rečemo, slovenske zahteve razumevajo se pri nas najbolj v kmetem taboru. Za to pa vrli kmetje, vrle kmetске občine in politična društva, le vrlo naprej. Držite visoko vse-slovensko zastavo! Zahtevajte slovensko vseučilišče.

V graškem predmestju se je danes v ugodnem trenutku izmuznil isker konj sitnemu nadzorstvu svojega gospodarja ter veselo dirjal proti kolodvoru, da so mu črne grive ponosno vihrale po zraku. A po ulicah tako lepega mesta dirjati, kakor je Maribor, ni dostojno, zato ga je policaj ustavil ter izročil zopet trdni roki gospodarjevi.

Girstmajer Francelj se bo moral dne 23. t. m. zagovarjati pred sodiščem v Ptuju zaradi nekkih besed, izgovorjenih v ptujskem obrtnem društvu, s katerimi se je čutil naš deželni odbor razžaljenega.

Povodenj zadnjo soboto in nedeljo je naredila posebno veliko škodo po Savinjski dolini. V gornji Savinjski dolini se je na več krajih utrgal oblak. Voda je podrla mostove, razrušila nasipe, podrla jezove, odnesla zemljo, poplavlila travnike. Pri Celju je dosegla Savinja 6 metrov nad navadnim stanjem. Odnesla je most pri Grenadirju. Cesarski namestnik grof Clary je bil že v Savinjski dolini in si ogledal škodo.

Domače slovstvo. V tiskarni sv. Ćirila v Mariboru je ravnokar izšla knjižica pod naslovom: «Kaj pa bodeš? Nekatere misli o volitvi stanu». Spisal jo je jezuit Jakob Vrhovec v Ljubljani. Knjižica obsega 36 strani velike osmerke in razpravlja temeljito in poljudno za vsakega človeka jako imenitno vprašanje o volitvi stanu. Mnogi mladi ljudje ravnajo jako lahkomišljeno, ko si volijo stan in potem celo življenje delajo bridko pokoro zato. Ta knjižica daje prekoristne nauke vsem, ki hočejo stopiti bodisi v zakonski stan ali v duhovski stan ali hočejo iti v samostan ali med svetom samski živeti. Lepi nauki so prav spretno zbrani iz sv. pisma in cerkvenih učenikov ter pojasnjeni s primerami in zgledi iz vsakdanjega življenja. Knjižica se dobiva v tiskarni sv. Ćirila po 20 vinarjev, po pošti pa po 25 vinarjev. Naročnina se lahko pošlje tudi v znakah.

Izpite učne usposobljenosti so pred mariborsko izpraševalno komisijo v novemborskem terminu naredili za slovenske ljudske šole sledeči gospodje in gospice: Cajnko Avgust, Černež Ana, Fisolitsch Gabriela, Jankovič Alojzij, Kalschek Ana, Kukovec Elizabeta, Lebar Franc, Lukman Ivan, Majerič Marjeta, Mavrič Karl, Namestnik Anton, Osenjak Marija, Pavlič Milena, Petovar Terezija, Preskar Roza, Sajovic Terezija, Urek Ivan, Valenčak Marija in Wudler Rudolf. Nemških kandidatov oziroma kandidatinj je bilo 9.

Iz Sv. Bolfenka pri Središču se nam poroča, da se tam bližajo občinske volitve. Nasprotniki poštene slovenske, katoliške stvari so že na nogah. Zato je treba, da se zganejo tudi vsi dobri možje ter se pripravljajo na volitve. Zberimo si zanesljive, za občni blagor vnete možje, ki bodo goreli za občni blagor, ne pa za domači prepri!

Podzemeljska jama na dražbi. «Jama nadvojvode Ivana» ali takozvana «Huda luknja» na Spodnjem Štajerskem pride dne 13.

decembra na dražbo. Dosedanji njen lastnik g. Ivan Vivod je po raznih okolnostih prisiljen storiti ta korak.

Okoliška šola slovenjegraška se je blagoslovila v torek dne 12. novembra. Blagoslovil jo je gospod duh. svetovalec in dekan Šlander. Blagoslovljenje se je izvršilo na miren in dostojen način, ne pa s krikom in vikom, kakor dne 10. t. m. pri Nemcih. Naše slovensko ljudstvo je pokazalo, da je že v omiki in lepem obnašanju visoko nadkrililo nemško meščanstvo in tržanstvo!

Sentjurij ob južni železnici. Umrl je tukajšnji posestnik Josip Šolinc, star 92 let. Bil je jako bogat, imel je baje čez 40.000 gl. Vse to je bilo pri kmetih razposojeno.

Iz Gočove pri Sv. Rupertu v Slov. gor. nam poroča vrl mladenič, da še tamkaj z občinskimi volitvami ni vse gotovo. Narodna stranka je namreč vložila utemeljen ugovor proti izvolitvam. Kaj ne, gospod sekretar, naši narodni možje se ne dajo tako hitro v kozji rog ugnati, kakor kake nemčurske mevže.

Pri Sv. Barbari niže Maribora je 12. t. m. v Bogu zaspala Marija Krajnc, posestnica v Zimici v 64. letu. Bila je izvrstna mati svojih 6 otrok, najstarejši je nadsprevodnik v Inomostu, drugi c. kr. žandar v Aflencu na Zg. Štajar., ostali so dobri posestniki, med temi eden župan v glavni občini Koreni. Rajna je bila prav dobra gospodinja in zapustila svojim lepo premoženje. Bog se je vsmili na onem svetu, kjer lepše solnce sije, in poplačaj obilo njen velik trud.

Na Videžu pri Slov. Bistrici je izvoljen narodnim županom veleposestnik Hajsek. Živijo!

Nečuvna surovost. Pretekli teden je nekje v Slov. goricah pobiral usmiljen brat iz Gradca za uboge bolnike. Nosač je imel vrečo skoro že polno. Da mu ni bilo treba težke vreče nositi k dvema od ceste nekaj minut oddaljenima hišama, vzame prazno seboj, ono pa poslani ob cesti. Ko se brat in nosač mudita v omenjenih dveh hišah, pride po cesti pekovski fant s praznim košem, vračajoč se domu proti trgu. In kaj stori podivjani fantalin zagledavši skoro polno vrečo pšenice ob cesti? Pšenico razsiplje in raztrese po cesti, potem pa urno pobere pete. Ko se vrne brat in nosač, zapazita z neizmerno bridkostjo sad svojega truda, lepo rumeno pšenico po cesti raztreseno. Surovež pa je strahovito bežal po cesti proti trgu. In če pristavimo, da mojster tega suroveža razširja «Štajerca» in da ga surovež sam raznaša okoli, potem lahko razumemo tako podivjanost.

Usposobljenostni izpit v Ljubljani. Izkušnje za učiteljsko usposobljenost so prestale sledeče učiteljske kandidatinj in sicer za učiteljske šole gea. Ana Zupančič v Šmartinu na Paki, za ljudske šole gospice: sestra Terezija Hanzelič v Marijanišču v Ljubljani, Leop. Hotschevar v Šmarju pri Jelsah, Roza Jelenc v Framu, Marija Jeran v Št. Jurju v Slov. goricah, Kaukler-Groschel v Ptuju, Antonija Kračman pri Sv. Lenartu pri Laškem, Fel. Mach v Šmarju pri Jelsah, Roza Miklavc pri Sv. Benediktu v Slov. gor., Pavla Schittnik na Ponikvi, Ana Bernik v Podgorju pri Slov. gradu. Gospodje: Rudolf Kalan v Pišecah, Fran Voglar v Celju.

Sv. Jurij ob Taboru. Na ces. kr. poštne uradu v Št. Juriju ob Taboru se je uvedla dne 16. novembra t. l. brzojavna (dnevna) služba.

Volitve v okrajni zastop slovenjegraški se bodo vršile prihodnji teden. Slovenci, na noge! Posebno kmetje, pazite, da ne pride okrajni zastop v roke nemških meščanov! Vsak mož mora k volitvi, sicer propademo. Nevarnost je velika, da nam vzemejo meščani in njihovi privrženci okrajni zastop. Naši politični nasprotniki delajo že na vse sile, da bi dobili večino in s tem gospodarstvo čez celi okraj v svoje roke. Slovenski kmetje, ali boste to pripustili? Ali boste dovolili, da tuje gospodarijo čez vas?

Tega ne smete! Čudno, jako čudno se nam zdi, da je tudi iz pisarne dr. Kiesewetter-ja začel pihati nam nasproten veter. Njegov koncipient dr. Zirngast je najhujši agitator za nemške namene. Slovenci, odbijmo vse nakane naših nasprotnikov.

Od Sv. Eme. V nedeljo dne 17. t. m. vršilo se je pri nas blagoslovljenje župne cerkve in krasne sohe presv. Srca Jez.

Z davkom obložena neumnost. Ljudje, posebno nižjih stanov, pogostokrat, in včasih tudi po pravici tožijo, da jim gre slabo. Pri tem pa vržejo v primeroma kratkem času, v osmih mesecih — 20 milijonov kron skozi okno. To ogromno svoto so namreč v prvih osmih mesecih tega leta ljudje zastavili in izgubili v majhni loteriji po izkazih finančnega ministra; tedaj za 1,339,000 kron več, kakor lani v tem času. Kar pa je pri tem najžalostnejše, je to, da ta denar pride ravno večinoma od revnih ljudi. Staviti tu in tam enkrat, še ni nič hudega, so pa ljudje, posebno ženske, kateri svoj zadnji krajcarček zanesejo v loterijo ter ga vsilijo finančnemu ministru v žep; seveda, ta ni tako neumen, da bi si žepe zamašil. — Okolo 30 milijonov kronic na leto, to je res lep davek, in sicer davek — na neumnost.

Iz Gotovelj nam pišejo: Blagoslovljenje in otvoritev nove šole v Gotovljah se je zaradi strašne povodnji, ki se je dne 16. in 17. t. m. razlivala po vsej Savinjski dolini, preložila z dovoljenjem okrajnega šolskega sveta na nedeljo dne 24. t. m. Takrat je ob 9. uri dopoldne pridiga in slovesna sv. maša v farni cerkvi, po sveti maši je procesija k šoli in tam blagoslovljenje in slovesna otvoritev.

Srebrno poroko sta pri Sv. Kunigundi na Pohorju v sredo obhajala vzpodbudno v cerkvi in veselo v krogu svojih prijateljev doma vrla zakonca Potnik-Levičnik. Gospod Jurij Potnik je član okrajnega zastopništva v Konjicah, v domači občini pa ni častne službe, ki bi je jubilarij ne bil že opravljal, kratko povedano: kot mož zaveden se z vso vnemo vdeležuje hvalevrednega javnega življenja. Ljubi Bog ohrani še zanaprej pri dosedanjih razmerah njega in tovarišico mu do — zlate poroke!

V Zrečah so dne 27. novembra 1898 imeli občinske volitve. Zoper nje se je petero občanov pritožilo, pa v Gradcu se na pritožbo niso ozirali nič, pač pa so tam našli to napako, da je razpisilo volitev bilo na občinski tabli pribito preveč dnij. Vsled tega so se morale vršiti dne 12. aprila 1899 nove volitve. Zopet so se štirje »Nemci« pritožili. V Gradcu se na pritožbo niso ozirali nič, pač pa so zasledili, da je razpisilo bilo za jeden dan prehitro vzeto s črne table. Davkoplachevalci so morali znovič na volišče. Tretjo krat se je volitev vršila dne 25. januarja 1900 brez Nemcev, ker se je dobrodušnim a zapeljanim prebivalcem v okolici Bohorina zdelo že prenerodno, da bi morali tlako delati nasprotnikom kristjanstva, slovenstva in avstrijstva. Ko so odborniki že bili izbrali župana, našel se je še jeden »Nemec« s pritožbo, ker je v občinski odbor bil prišel tudi neki mladenič, pred katerim so »Nemci« imeli posebni strah. Ta mladenič je pri prvi in pri drugi volitvi bil v prvem razredu izvoljen za namestnika. Pri tretjokratni volitvi je pa neki gospodar z mladeničem menjal tako, da je med kandidati mladenič prišel v vrsto odbornikov, gospodar pa med namestnike. Z neopravičeno pritožbo se je potrditev župana zavlekla skoro za celo leto. In novi občinski odbor je začel poslovati se le nedavno. Sedaj zopet izvoljeni župan je torej občini bil predstojnik skozi šest let, ker so mu nepotrebne pritožbe podaljšale službovanje za tri leta. Tudi prav! Razmere so vzdramile dobro ljudstvo v občini Zreče.

Iz drugih krajev.

Veseli dogodek v cesarski rodbini. Nadvojvodinja Marija Valerija je dne 19. t. m.

zjutraj na gradu Wallsee srečno povila princezinjo. Princezinja je sedmi otrok nadvojvode Frana Salvatorja in njegove soproge.

Istra — Pazin. Dne 27. in 28. t. m. priredilo bo »Gospodarsko društvo« pazinsko javno poskušnjo istrskih vin. Opozarjajo se na to trgovci z vinom.

On se je premislil in ona se je tudi premislila. »Edinost« piše: Bilo je nekje na Nemškem. Bila sta mlada in ljubila sta se. Nekega dne pa je on prišel k njej z malce neprijetnim razodenjem, da je ne more vzeti. Na vprašanje njeno, zakaj da je ne more vzeti, je odgovoril on: Premislil sem se. Ona pa je začela diplomatizirati. Menila je: Če si se premislil, jaz te ne morem siliti. Ali vidiš, če me ti kar zapustiš, me ne bo hotel nobeden drugi. Pelji me vsaj pred oltar in tam porečeš ti »da«, a jaz porečem »ne«! Tako se me rešiš. On je imel usmiljenje in je privolil v to obliko ločenja. Prišel je dan, ko jo je peljal pred oltar. On je rekel — kakor dogovorjeno — »da«, ona pa — tudi »da«. Tu pa je vskliknil on: Ali se nisva dogovorila, da porečeš »ne«!? E veš — je odgovorila ona — premislila sem se!

Predsednik Krüger se preseli bržkone v kratkem v kako mesto v južnem delu Francije, ker neki ne sme več ostati na nizozemskih tleh. Angležem je bilo že davno silno neljubo, da je Krüger našel v Hilversunu tako mirno zavetišče, odkoder je izšlo v zadnjem času več oklicev na burski narod ter prošenj in prizivov na razne evropske države. Vendar so vse to celih 14 mesecev mirno prenašali, ker se le niso hoteli zameriti nizozemski vladi in njenim zaveznikom. Sedaj pa, ko jih je Botha zopet dobro naklestil, jim je pošla nakrat vsa potrpežljivost in zahtevali so energično od Nizozemske, da ne sme več dopuščati, da bi se na tak način kršilo narodno pravo. Zapretili so vladi v Haagu z resnimi posledicami in teh so se Nizozemci ustrašili. Kaj neki poreko sedaj Francozom, ki se drznejo sprejeti Krügerja v svojo sredo?

Junaški Angleži. »Times« priobčuje dopis nekega civilista, ki je opazoval gibanje angleških čet v Južni Afriki. Dopisnik trdi, da angleški vojaki često pomečejo proč od sebe patrone — vsak angleški vojak dobi 300 patron — ker se jim zdi preteško nositi toliko množino patron. Buri potem pobirajo patrone. Skoro vsi Buri so oboroženi z angleškimi puškami in jahajo na konjih, katere so odvzeli Angležem. Na nekem kraju je poveljujoči angleški častnik zapovedal takoj zapustiti taborišče, kakor hitro je zvedel, da se bližajo Buri. Angleži so se tako hitro umaknili, da so pustili v taboru 25.000 patron in mnogo blaga, kar je vse palo Buri v roke. Toda ta slučaj ni edin. Dopisnik je tudi doživel, da angleški vojaki na nekem drugem kraju niso hoteli počakati Burov in so se tako hitro umaknili, da so pustili na licu mesta 1000 oblek in blaga v vrednosti 8000 funtov sterlingov. Po 70, 90, tudi po več 100 Angležev se kar skupno brez boja uda, ko zapazi Bure. O tem seve časopisi redkokar kaj izvedo. Pri angleški vojaški upravi v Južni Afriki je poneverjenih več milijonov. Posebna komisija preiskuje zadevo.

Društvene zadeve.

Zborovanje slovenskih kmetov. Katoliško politično društvo za slovenjebistriški okraj bo zborovalo dne 24. t. m. v Makolah v posojilniških prostorih. Začetek ob 3. uri popoldne. Govorila bosta kmet I. Onič, predsednik društva in kmet Fran Mlakar iz Hošnice. Slovenski kmetje, pridite v velikem številu na zborovanje.

V Rušah sklíče ondotno bralno društvo občini zbor na nedeljo, 24. t. m. pri gosp. Mule-ju p. d. Mesarju po popoldanski službi božji. — Ude in prijatelje društva vabi najljudneje odbor.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali: p. n. R. Š. 60 K, Mih. Pintarič,

posestnik v Litmerku 2 K, č. gosp. župnik Martin Medved 6 K, vesela družba v gostilni Mlinaričevi pri Sv. Trojici 5 K, č. g. kaplan Jakob Kosar 10 K, č. g. Vozlič 15 K, č. g. žup. Janez Bohanec 10 K.

Celjsko pevsko društvo vprizori v nedeljo, dne 1. decembra 1901 v dvorani »Narodnega doma« v Celju igro »Gospod nadzornik«, gluma s petjem in enim dejanju. Spisal Kosta Trifkovič. Za tem: »Ob Vrbskem jezeru«, koroška enodejanska spevoigra. Spisal Tomaž Košat. Pri predstavi svira celjska narodna godba. Začetek točno ob 7. uri.

Ob smrti g. e. kr. davčnega kontrolorja Josipa Ivančiča v Ljutomeru so darovali namesto nagrobnega venca za družbo sv. Cirila in Metoda sledeči darovalci: Sever Fran, tržan, dr. Rosina, dež. poslanec, dr. Grossmann, odvetnik, po 10 K; Razlag Erna, učiteljica 5 K; dr. Kreft, okr. zdravnik, Kukovec Ivan, tržan, Misja Anton, posojilnič. urad., po 4 K; Josip Mihalič, kaplan, Mursa Josip, tovarnar, po 3 K; Čeh Fran, učitelj, Fran Schneider, nadučitelj, Čagran Martin, urar, Kolarič, mesar, Kocuvan Matija, c. kr. uradnik, gospa dr. Grossmannova, Lenc, trgovec, Srabočan Anton, kapelan, po 2 K; Cimerman Tone, tržan, Repič Fran, trgovec, Rajh Jože, ekonom, Mavrič Karol, učitelj, Lasbacher, učitelj, Ozmec Janko, učitelj, Brunčič Ivan, krojač, Karba Janko, učitelj, Sršen Fran, trgovec, Volovec Jakob, trgovec, Zacherl Fran, učitelj, Vršič Alojzij, trgovec, Huber Alto, trgovec, Rižnar Fran, klepar, Škrlec Marija, učiteljica, Sršen Marija, tržanka, Razlag Fran, lončar, Pucenja Franc, kmet (Cven), Rajh Alojzij, tržan, Vaupotič Ivan, tržan, Fekonja Bogomir, krojač, Skuhala Peter, vpok. župnik, Ciuha Ferdo, kaplan, Magdič Fran, posestnik, Kryl Ivan, realni učitelj, Canjko Marko, kmet, Wessner Josipina, učiteljica, po 1 K; Dijak Janko, tržan, Dijak Fric, tržan, po 60 vin.; Karba Martin 50 vin.; Ludvik Anton, ključavničar, Velnar Josip, mizar, Herzog Anton, nadučitelj, Soparnik, sodar, Heric, posestnik, po 40 vin.; Fran Čeh, še kot dodatek 30 vin. Skupaj: 100 kron. — Ljutomer, dne 19. nov. 1901. — Drugi časniki se prosijo za ponatis!

Kmečko bralno društvo Gornje Šaleške doline ima na dan 24. novembra t. l. ob 4. uri popoldan v gostilni gospoda Vinko Ježovnika v Velenju svoj redni občni zbor. Dnevni red je na posebnih vabilih. Cenjeni udje in občani iz občin Velenje, Št. Janž, Št. Ilj, Škale in Št. Andrej, udeležite se tega zborovanja v velikem številu. Po zborovanju petje in prosta zabava. Gostje dobrodošli. Odbor.

Bralno društvo Sv. Martin v Rožni dolini ima dne 24. t. m. ob treh popoldne občni zbor po tem-le vspredu: 1. Poročilo o delovanju društva. 2. Poročilo blagajnika. 3. Vpisovanje novih udov. 4. Volitev odbora. 5. Govor g. Jelovška o živinoreji. K mnogobrojni udeležbi vabi najljudneje odbor.

Posojilna knjižnica na Frankolovem je preložila svoj redni občni zbor na nedeljo dne 1. grudna t. l. ob istem času in na istem prostoru kakor bi se bil imel vršiti v nedeljo, dne 17. t. m. Ker se je pa vsled slabega vremena zbralo tedaj nezadostno število zborovalcev in ker tudi ni bila na dnevnem redu volitev izstopivših članov odbora, se določi zopet dnevni red in sicer: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika za leto 1901. 3. Vplačevanje letnine in pristop novih članov. 4. Volitev članov v odbor. 5. Prosti predlogi. K najobilnejši vdeležbi vabi uljudno predsedništvo.

Slavnost mladeničev pri Sv. Benediktu v Slov. gor. se vrši prihodnjo nedeljo popoldne z raznovrstnim vspredu. Ob polu 2. imajo samo mladeniči v cerkvi sv. križev pot. Ob 4. uri se začne slavnost v starem šolskem poslopju: 1. »Hej Slovenci«, poje zbor benediških mladeničev; 2. Pobratimija, pojejo isti. 3. Dr. Vošnjakova igra »Ne vdajmo se!« 4. »Domovini«; 5. »Savica«;

6. Občni zbor bralnega društva; 7. »Lepa naša domovina«; 8. »Barčica«; 9. »Sanje«, igra v petih dejanjih, igrajo samo mladeniči. 10. »Slovenec sem«; 11. »Zvezda«; 12. Slavnostni govor, govori preč. gospod kapelan Fr. S. Gomilšek; 13. »Mladini«; 14. Slovensko dekle«; 15. »Sv. Neža«, igra v dveh dejanjih, igrajo samo dekleta. 16. »Slovenka sem«, pojejo dekleta. 17. »Velegrajska himna«, poje mešan zbor mladeničev in deklet. — Vse je v najboljšem tiru. Upamo, da se bo slavnost dobro obnesla. Prijazno vabimo domače in sosedne mladeniče. Nasprotniki se družijo, delujejo proti nam; družimo se, delajmo tudi mi. »Ne dremajmo zaspani — Sovražnim narodom prodani!«

O d b o r.

Šaleška čitalnica v Šoštanju ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 1. grudnia ob 3. uri popoldan v hotelu »Avstrija« v Šoštanju s sledečim dnevnim redom: Odborenje računa, volitev in slučajnosti. K obilni vdeležbi vabi

o d b o r.

Cerkvene zadeve.

V Hajdini pri Ptujju se je na Marti novo nedeljo blagoslovil nov križev pot. Slovesno blagoslovljenje so izvršili milostljivi gosp. prelat, kanonik Karol Hribovšek in v ganljivem govoru položili vsem stanovom na srce lepih nauk in opominov. Potem so pa milostljivi g. ptujski prošt Jože Flek služili slovesno sv. mašo ob azistenci č. g. g. sosedov. — Križev pot je v gotičnem slogu kaj lepo izdelan. Krasne slike in kiparska dela je oskrbel in vsa v svojo stroko spadajoča dela izvršil g. Alojz Šket, pozlatař v Mariboru, v tako občno zadovoljnost, da moramo tega gospoda vsem cerkvenim predstojništvom kar najtopleje priporočati.

Nekaj o štolnini. Kaj radi se zadirajo naši za vse »dobro« vneti liberalci, nemškutarji in socijalni demokratje v »farško bisago«, ki je po njih mnenji nenasitljiva. Zelo na poti jim je posebno štolnina v katoliški cerkvi. Tu hočemo našim bralcem podati, kako visoko štolnino morajo plačevati protestantje, za koje se liberalci zadnji čas tako vnamajo. Presbiterij protestantske cerkve v Ašu je dne 1. aprila 1901 določil ta-le red: Za krste je plačati stole v I. razredu 30 K, v II. razredu 20 K, v III. razredu 10 K, v IV. razredu 6 K in v V. razredu 4 K. (Pri nas se pri krstih nič ne zahteva, le v ne-

katerih krajih daje ljudstvo prostovoljno malo darilo.) — Za oklice: I. razr. 40 K, (gospod profesor Grmek od Sv. Lenarta, berite in strmite!) II. razr. 30 K, III. razr. 15 K, IV. razred 10 K, V. razr. 6 K. — Od poroke: I. razr. 40 K, II. razr. 20 K, III. razr. 10 K, IV. razr. 5 K, V. razr. 1 K. — Od pogrebov pri odraslih: I. razr. 200 K, II. razr. 150 K, III. razr. 60 K, IV. razr. 40 K, V. razr. 20 K. (Pri nas se ubožci zastoj pokopljejo.) Od otroških pogrebov: I. razr. 30 K, 2. razred 20 K, III. razr. 12 K. Pri otroških pogrebih se v vseh treh razredih zvoni samo z enim zvonom. Temu redu dostavlja neki socijalni demokrat: »Kar se tiče V. razreda je ta določen samo za reveže in berače. Skoro vedno se rabi le II. in III. razred. Iz tega se vidi, da znajo protestantje stokrat bolj dreti ljudstvo kot katoličani. Kar pri nas stane jeden novec, stane pri teh ljudskih osrečevalcih več kron.« Tako piše neki socijalist! Mi se strinjamo deloma z njegovo pisavo, nasprotnikom pa svetujemo, naj se odslej v svoji preveliki skrbi za ljudstvo zaganjajo v protestanski presbiterij, ne pa v katoliško cerkev.

Gospodarske stvari.

Žitne cene. Cena rži jako počasi raste. Cena ovsu ne napreduje, ker se ga mnogo uvaža. Cena pšenici je poskočila, kjer so mlini mnogo nakupili. Cena koruze obeta še vedno rasti, ker se je v Ameriki letina ponesrečila in ni dovoza. To se posebno občuti v Angliji. Odtod prihaja, da se je pojavilo za balkansko in rusko koruzo, ki je sicer tudi boljša od druge, veliko zanimanje, ki povzroča višjo ceno. Raditega je bila pa tudi dražja, a vsled visoke cene je imela tudi le malo kupcev. Na Ogrskem koruzna letina ni bila ravno slaba, poleg tega je še starega blaga dokaj v zalogi in zaostaja nova koruza. Ker pa je v Angliji popraševanje po koruzi vedno večje in se bo vozila rumunska pšenica mesto na Bavarsko skoro vsa v Anglijo, pojavilo se je vsled tega nujno popraševanje iz Bavarske na Ogrskem, odkoder se bodo izvažale velike množine koruze. Ta okolščina je neposredni vzrok, da je cena kar najtrdnjša ter bode tem trdnjša, čim več blaga pojde iz Ogrske. Odtod je razumljivo, da se je pričela že živahnejša prodaja nove koruze. Kupci uvidevajo, da bi bila posledica čakanja — visoke cene, zato se žurijo z nakupom. Blago se vsled tega polagoma, toda zdržno draži, koruza za termin (obrok)

raste hitreje, pa se vendar pri izročitvi včasih nekoliko poceni — vzlic temu pa ostane temeljna cena koruze trdna, ker je izvoz bolj ali manj gotova stvar.

Trgovina s Severno Afriko. Kraljeva ogrska pomorska plovstvena delniška družba »Adrija« poroča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bodo njene ladje v pričetku januarja prihodnjega leta začele voziti iz Trsta in Reke redno vsake tri tedne v Severno Afriko, dotikajoč se pristanišč: Messina, Palermo, Tunis, Algir, Oran, Malaga, Gibraltar, Tanger, Cassablanca, Mazagan in Mogador; iz Mogadorja nazaj grede pa: Mazagan, Tanger, Gibraltar, Malaga, Oran, Algir, Palermo, Messina in Catania. S tem prometom se odpre domači trgovini deloma novo odjemno ozemlje. Družba izreka nado, da se bodo interesentje živahno posluževali te proge, in javlja, da dajejo njene agenture v posameznih lukah domačim trgovcem rade volje vsakršna pojasnila. Izvozni predmeti, ki bi se po informacijah družbe v Severni Afriki in Južni Španiji prav lahko izpečevali, so: v Tunisu: izdelki oblačilne industrije, lišp, veterinarski preparati, parafinske sveče, steklo in porcelan, pohištvo, poljedelski stroji, emajlirana posoda in papir; v Algiru: les, moka, sočivje, špirit, lončarska roba, bombaževina; v Oranu: stavbni les, fesi, kovinski izdelki, pohištvo, emajlirana posoda; v Malagi: blago iz bombaža vsake vrste, železo in drobnina, stroji, les, doge za sode, sveče in papir; v Gibraltarju: živila; v Maroku: parafinske sveče, žreblji, žični cveki, cement, oljate barve, varnostne vžigalice, sladkor, moka, les, sukneno in volneno blago, saten, rdeči sukanec, pivo, ponarejeni lišp, steklo in steklena roba, špirit, pohištvo iz upognjenega lesa, gotova obleka, svetiljke, kuhinjsko orodje in papirnato blago. V našo državo bi se lahko uvažalo: iz Algirja: lan, pomladanska zelenjad in zgodnje sadje, ovčja volna, rogovi, fosfat in morska trava (Crin d' Afrique); iz Orana: morska trava, strojarska skorja, zgodnja zelenjad, datlji in kože; iz Malage: južno sadje, olivno olje, vino malaga in svinčena ruda; iz Maroka: volna, vosek, gumi, datlji, fino olivno olje in nojeva peresa. Družba poroča, da je vozne cene nastavila kar najmanjše in da že sedaj postreže z najugodnejšimi zaznambami.

Loterijske številke

Trst 16. nov. 1901. 32, 39, 27, 76, 25
Line « » » 59, 33, 6, 5, 19

Vsaka beseda stane 2 v.	MALA OZNANILA	Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.	Vsaka beseda stane 2 vin.	Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Hiša v Studencih z vrtom, vodnjakom in kletjo, blizu sv. Jožefa, se takoj proda. Naslov pri upravništvu. 484 10—6

Lepo posestvo se s proste roke proda v Logarovcih župnije Sv. Križa na Murškem polju. K posestvu spada dobro opravljena delavnica za usnjarski obrt, koja se tukaj lahko z velikim pridom izvršuje. Natančnejši pogoji se izvedo pri lastnici Matildi Veselič v Logarovcih. 565 3—1

Lepo posestvo, katero meri 3 orale, sadonosnik z lepim sadnim drevjem, dobre njive, se proda. Priprvno je za gostilno, ker je samo 10 minut od cerkve oddaljeno, ali pa za kakšnega samca. Jurij Mulec, Sv. Trojica v Slov. gor. 570 3—1

V najem se išče.

Hišo za trgovino želim vzeti v najem. Ponudbe blagovolijo se poslati pod: A. S. 21. poste restante Ljutomer. 568 2-1

V najem se da.

Prodajalnica s krčmo vred pri farni cerkvi v Mariborski okolici se da v najem. Prevzeti je blaga za okoli 1000 K. Oglasila na: »Rozmarin«, poste restante Maribor. 561 2—1

Proste službe.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Poudbe pod »1.70 Gradec, poste restante.« 222

Orgljarska in cerkov. služba

se takoj odda v Strañicah pri Konjicah. 558 3—1

Izurjen organist, ki je tudi v cecilijanskem petju izvežban, išče službe kot organist in cerkovnik. Naslov in spričevala pri upravništvu. 571 3—1

Zahvala.

Vsem mnogočastitim gospodom duhovnikom, prijateljem in znancem našega nepozabnega brata gospoda

Pavla Hrovat,

župnika v Št. Petru pri Savinji,

kojega so 14. t. m. spremljali k zadnjemu počitku, zlasti milostlj. g. opatu celjskemu Frančišku Ogradi-ju, ki je rajnemu govoril nagrobno in za njega opravil slovesno sv. mašo, izrekamo tem potom svojo prisrčno, iskreno zahvalo ter prosimo, da rajnega ohranijo v dobrem spominu in se ga spominjajo v svojih molitvah.

Sv. Peter pri Savinji — Krašnja na Kranjskem, dne 18. novembra 1901.

Franc, Jernej, Matevž Hrovat,
bratje.

Slovenci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!